

Rainald Goetz

Oorlog

(*Krieg*)

Vertaling Tom Kleijn & Rezy Schumacher

OORLOG is drie toneelstukken.

Oorlog als loopgravenoorlog is HEILIGE OORLOG: wereld, revolutie, bier. De strijd gaat door.

Oorlog in de nacht is VELDSLAGEN: familie, kunst, haat. De strijd duurt voort.

Oorlog tenslotte betekent uiteindelijk en eindelijk hier Traktaat Tegen Het Verzet Van Het Materiaal Levert Noch Materiaal Noch Verzet Op Maar Summa Summarum Traktaat Genaamd Van Harte

KOLIEK: Ik, woord, dood.

RAINALD GOETZ, geboren 1954, studeerde medicijnen en geschiedenis.

1983. IRRE, Roman, 1986 HIRN, Geschichten, 1988 KONTROLLIERT, Geschichte, 1989 KRIEG, Stücke.

Inhoud

Heilige oorlog

Veldslagen

Koliek

© Suhrkamp Verlag, Frankfurt am Main 1986

©Nederlandse vertaling: Tom Kleijn & Rezy Schumacher, 1992

Welcome To The Pleasure Dome
FRANKIE GOES TO HOLLYWOOD

HEILIGE OORLOG

Personen

Stammheimer
Stockhausen
Heidegger
Soldaten
Meisjes
Burgers

"De vijanden van onze vijanden zijn ook onze vijanden"

I.Nacht
Zeer opgewekt

1.
Presto

STAMMHEIMER

Ik?

STOCKHAUSEN

Nee, ik

STAMMHEIMER

Ik, zoals gewoonlijk, ik. Ik ik ik

STOCKHAUSEN

Ja ja, al goed, nou dan, alsjeblieft

STAMMHEIMER

Niks ja ja, niks al goed. Introibo

STOCKHAUSEN

Goedemorgen, vrienden, hoe staat het met de zaken

STAMMHEIMER

Introibo ad altare Dei

STOCKHAUSEN

Wees gegroet, welkom, dorst heb ik, bier hier

STAMMHEIMER

Naar God, die mijn jeugd verblijdt

STOCKHAUSEN

Drink mensen, en hoe staat het met het volk

STAMMHEIMER

Proost, proost klootzakken, klassenstrijd

STOCKHAUSEN

Weg met

STAMMHEIMER

Leve de, leve de, ik heb een dorst als tien naakte negers

STOCKHAUSEN

Die AIDS in hun reet hebben, hef het glas, leve de

STAMMHEIMER

Internationale

STOCKHAUSEN

Solidariteit

STAMMHEIMER

Leve de Internationale Solidariteit, leve de, leve de, proost

STOCKHAUSEN

Klassenstrijd

STAMMHEIMER

Klassenstrijd

STOCKHAUSEN

Jongen, Rijk

STAMMHEIMER

Ach, John

STOCKHAUSEN

Laten wij het over die goeie ouwe tijd hebben.

STAMMHEIMER

Als we het maar niet over haar hebben

STOCKHAUSEN

Zij is zeven maanden geleden door Rijk met een jachtgeweer overhoop geschoten

STAMMHEIMER

Verder terug, verder terug, ach John, de Ouwe 's nachts bij Rijk

STOCKHAUSEN

De twee mannen stonden zwijgend tegenover elkaar

STAMMHEIMER

Een seconde, twee

STOCKHAUSEN

Toen vielen zij in elkaars armen, jongen, Rijk

STAMMHEIMER

Ach, John

STOCKHAUSEN

Daar nemen we d'er eentje op, jongen, weg met die zoi, proost

STAMMHEIMER

Proost, mensen, proost

STOCKHAUSEN

Hef het glas, leve de Internationale Solidariteit

STAMMHEIMER

Schaf mij recht, o God, en beslis in mijn zaak

STOCKHAUSEN

Tegen een goddeloos volk; van de vijandige en arglistige mens

STAMMHEIMER

Bevrijd mij, bevrijd mij, o God, o god het is zomer

STOCKHAUSEN

O god, het is nacht

STAMMHEIMER

O god, geef schaduw, o god, mijn hart staat in brand

STOCKHAUSEN

O god, ober, nog twee bier.

STAMMHEIMER

Ach, John.

STOCKHAUSEN

Jongen, Rijk.

STAMMHEIMER

Laten wij het niet over haar hebben.

STOCKHAUSEN

Laten wij het over die goeie ouwe tijd hebben.

STAMMHEIMER

Wij hadden het over die goeie ouwe tijd.

2.

echt extreem echt

SCHOT

valt, lichtflits flitst

NEERGESCHOTEN MONDIGE BURGER

Naar beneden

vallen

twee

meter

voorover

smak

met rot

kop

GEHANDBOEIDE KNIELENDE MONDIGE BURGER

Schiet toch, varken

NEERSCHIETENDE SOLDAAT

Schot schieten

Flits flitsen

Dood doden

TWEEDE SOLDAAT VAN HET EXECUTIEPELETON

Ja

Gezellig

Spel spelen

Dood doden

Muziek.

3.

Ollie, telefoon

HEIDEGGER

RSSS Heidegger goedendag

Jawelja, zeker, jajaja

Fantastisch

Natuurlijk

Haha, nogal logisch, als een bom

Juist, precies, exact, logisch sloeg dat als een bom in

Wat

Ja ja, hahaha, altijd altijd

Altijd als een logische bom

Natuurlijk

Ja

Ja

Weet ik weet ik weet ik

Weet ik toch

Jajajaja

Zeg

Ja maar zeg

Neem me niet kwalijk, ja maar zeg, hé ik moet hier nu heel vlug, ik kan op dit moment niet langer, want iedereen wacht alweer we staan hier, weet je we staan weer zo onder druk hier, dat

Juist

Ja

En jullie maken voor ons zo snel mogelijk zoals afge

Precies, zoals overeengekomen, alles veel drasti

Wat, nee, drastischer

Logisch

Sneller, logisch sneller

Ja, langzamer

Zeker, logisch, natuurlijk, preciesprecies

Jaja jaja, ha!, tja

Wat, nee, goed zeg ik moet nu echt

Ja

Goed

Ja

Nou dag dan, dag dan, daag

Wat

Nee, onzin, logisch

Ja, daag

Hmhmh, doe ik, dag

Dag

Zaak,

Zaken, zaken, voortdurend zaken, midden in de nacht, zaken ook midden in de nacht, dat is onze grote kracht, praktisch de klok rond, praktisch 24 uur, dat is RSSS, praktisch ik, eigenlijk logischerwijs alleen ik, de rest drinkt, ik speel het hier alleen klaar, mijn hartstocht, mijn roes, de zaken, juist 's nachts, 's nachts doe je keiharde business, altijd, allemaal telefonisch, onderhandelingen, handigheidje, wat heet onderhandeling, laten praten laten praten, mijn devies, altijd laten praten ze allemaal altijd laten praten, zelf logisch wachten, je hoeft alleen maar te wachten, nog nooit heeft iemand zich niet zijn ondergang tegemoet gepraat, als je ze laat praten, praat iedereen zich automatisch kapot, zuiver zakelijk gezien, moet de eerste nog gevonden worden, die zichzelf niet het faillissement in praat, als je hem laat praten, mijn devies, juist 's nachts, de basis, de basis voor alles.

Dan worden ze achterdochtig, logisch, omdat je logischerwijs winst maakt, dan krijg je de drek, omdat jij boven zit, en boven is drek, want boven is nooit een basis voor niks, maar beneden is altijd nog plaats, mijn devies, mijn stokpaard, logisch retour, retour retour, altijd terug terug terug.

4.

Naar het planetarium

STOCKHAUSEN

En toen

STAMMHEIMER

Entoen, entoen, niks entoen

Toen ben ik naar buiten gegaan. We hadden ons in een roes gepraat, allemaal, de hele nacht door, voortdurend thee gedronken, voortdurend gepraat. We lagen op de grond bij elkaar, praatten, dronken en wanneer iemands hoofd vermoeid naar beneden viel, schoof een ander er een kussen onder. Waarover wij praatten, weet ik niet meer, het is de waarheid, wist ik ontroerd, praten is liefde, niets anders, praten zelf, alleen praten. Toen stond ik buiten onder de nachtelijke hemel.

STOCKHAUSEN

En toen

STAMMHEIMER

Met mijn door geluk verscheurde, jonge, avontuurlijk open stadshart, stratenhart, stenenhart, hemelhart, sterrenhart. Ik zag de laatste sterren vóór het voorzomerlijke vroege vervliegen van het donker van de nacht, het moet eind mei zijn geweest, en ze stortten zich op mij, in mijn open, de kosmos oneindig dankbare gekalmeerde hart.

STOCKHAUSEN

En toen

STAMMHEIMER

Toen brak de oorlog uit, op dit gloedvolle ogenblik werd ik gegrepen door de roes der vernietiging, de Oudheid, ordening, kosmos, oorlog, de macht van het proletariaat, de klassenstrijd, het volk, de goede grote mooie hele wereld.

STOCKHAUSEN

En toen

STAMMHEIMER

In een oogwenk werd het dag, steeds meer auto's, de roes van bedrijvigheidsgeluiden, brullend, leven, ik zoog de lucht naar binnen en spreidde mijn armen en liep rond en bewees elke worm eer.

STOCKHAUSEN

En toen

STAMMHEIMER

Later kwamen mijn vrienden, opgewekt uitgeput, sommigen liepen hand in hand, en toen zwaaiden we naar elkaar ten afscheid.

5.

Keep Your City Clean

KIJKENDE MONDIGE BURGER

Waar sleept U toch die verschrikkelijke vogels naartoe, luistert U, meneer, die zijn zo gruwelijk naakt, die dieren, zo geplukt, hoe komen ze toch aan die vreselijk lange halzen, maar die zijn reusachtig, zoals ze daar in uw handen bungelen, aan hun halzen, met van die kleine kopjes, maar dat lijken verschrikkelijk zware lijven te zijn, godallemachtig kerel maar ze leven nog, dat moeten vast zwanen zijn, zoals ze daar spartelen, nou zoiets heb ik nog nooit gezien, zoals die daar met die stompjes, met hun merkwaardige geplukte vleugelresten om zich heen slaan, nou ja weet U, zeg eens, hoe krijgen die nou nog lucht, die beesten, met hun arme dunne halzen zoals U ze vasthoudt, zoals ze daar bungelen, die moeten wel echt naar lucht snakken, mooi is dat niet, zeg nou zelf, niet waar, arme beesten, gruwelijk, mogelijk zijn zij misschien echt bang, je weet het niet, die beesten, zo hulpeloos als die zijn, in zo'n toestand, mijn god, dat schepsel, met die geplukte naakte gruwelijk witte huid, ojee, jassesnee, jasses, wat doet U nu daar met die hakbijl, oei oei oei, nou ja, weet U, zeg eens.

SLACHTENDE MONDIGE BURGER

Ik word er ook niet jonger op. Er moet er toch één voor jullie sukkels het slachtwerk doen. En op U stond ik al helemaal niet te wachten, omdat U me in de weg loopt bij het werk, met uw kletspraat. Bovendien wordt hun eerst de hals omgedraaid.

KIJKENDE MONDIGE BURGER

Ojee.

Ja ja, zo gaat dat dan, jasses wat was dat gruwelijk, maar luister nou, zegt U eens, dat klinkt toch, nu zijn ze dood, maar zoals dat knakt, maar dat knakt verschrikkelijk echt,

dat halsomdraaien, net zoals met gebraden haantjes, maar weet U wat, omdat, jasses nou komt ie met die ijzeren bijl aanzetten.

SLACHTENDE MONDIGE BURGER

En nou rot U op. Anders komt U ook op de slachtbank. En ik hak U in uw hals.

KIJKENDE MONDIGE BURGER

Nee, in godsnaam niet, dat in geen geval, alleen, nee ik ga al, alleen dat worden er steeds meer, dat gaat toch steeds vlugger, zegt U eens, nu hebben ze plotseling ook veren, echte witte grote vogels, waarom doet U dat, dat U ze zo doodhakt, arme beesten, hoe dat spat, en overal witte veren, dwarrelen overal op, steeds meer witte veren in de lucht, dat U daar geen last van hebt, bij het hakken, jasses steeds sneller, hoe hij daar staat te hakken, steeds hoger vliegt de bijl, dat U het nog niet genoeg vindt zo, steeds sneller, steeds meer doorgehakte zwanen, veren, bloed, hoe dat spat, luistert U eens, hallo, U zit namelijk zelf ook helemaal onder het bloed, jasses, alles onder het bloed, doorweekt met bloed, overal alles vol bloed.

6.

Confiteor

KOOR DER MONDIGE BURGERS

Wee. Wee. Wee.
 Wee ons. Wee. Wee.
 Jij slechte slechte wereld.
 Oi Oi Oi Foi Foi
 Ik ben toch maar het knaapje
 Jij bent zo slecht slechte wereld
 IijOo IijOo IijOo
 Waarom. Waarom.
 De slechte is zo slecht.
 Oo. Oo.
 Ik knaapje ben zo goed.
 Ikke ben zo mondik.
 Foi Foi Wee mij.
 En zo mennekeslijk mennekeslijk.
 Mondik knaapje mennekeslijk goed. Goed.
 Ja. Ja. Ja. Ja. Ja.
 Wee. Ons. Oo. Wee.
 Jo. Oo. Oioi. Foi.
 Wee. Wee. Wee.

7.

Auah

HEIDEGGER

Kruiscrucifix cefix Shit Telefooncefix kruissacrament
 Wat
 Nee
 RSSS ik zoals altijd logisch wat wat logisch ik wat lastiggevallen heb ik mezelf met de kopcefix dat ik er hoofdpijn van heb interesseert me geen moer interesseert me geen moer wat is er waar gaat het om waarmee kan ik U van dienst zijn

Wat

Wat

Wat wat wat wat wat onzin

Onzin onzin onzin onzin mond dicht einde pauze man

Wat

Wat

Maar nu is mijn geduld nu heb ik hier genoeg van met uw oerstomme idiote seniele debiele bezwaren mijn geduld op en ik zal U hier eens wat duidelijk maken in alle in uw armzalige hersens stampen want U hebt dat nog nooit begrepen, wat mij geen moer interesseert U in alle rust en vooreensenaltijd inallerust te zeggen. Kopdicht man kopdicht. Wij wij begrepen wij doen U een voorstel een voorstel begrepen en verder niets. Dat is alles. Wij doen U een voorstel. Wat U dan wat niets kopdicht wat dan U met dat voorstel doet in uw beroepseigen onbegrijpelijke godgegeven domheid dat interesseert mij geen moer omdat ik dat toch niet kan veranderen uw beroepsnotoire kunstluizenidiotie waardoor U niets begrijpt waar het om gaat omdat U niet weet wat werken is met uw beroepsnotoire belachelijke sjaaltjes waarmee U rondloopt om zich met uw uws eigen ononderbroken idiotie met uw door medemenserig gediscussiëer volledig afgestompte idiotenzeverijgezever aan het werk te onttrekken omdat U niet weet wat werken is, omdat U niet wilt weten wat werken is omdat U beroepsnotoire sjaaltjesdragende lapswansen en vetzakken bent omdat U werkelijk nergens verstand van hebt omdat U er geen verstand van wilt hebben omdat U geen wetenschap kent, omdat U niets kent omdat U niets wilt kennen beroepsidiot. Zo. Zo staan de zaken. En wij zo zijn wij wij doen U een voorstel, logisch het optimale voorstel, maximaal optimaal, logisch, omdat ons iets anders dan het superlatief al helemaal niet interesseert, dus de uiterste inspanning, de meest hermetische concentratie, de zuivere wetenschap. Wetenschap is ons voorstel. Hoe drekkig U dat dan door uw drekkige toepassingsdrek haalt en welke drek precies uw speciale stomheidsdrek is die uw werkschuwe wetenschapsloze lege brein verstopt enzovoorts enzovoorts. Dat interesseert ons geen moer, omdat wij voor die onzin geen tijd hebben, omdat wij aan de optimalisering werken, ons voorstel doen, allemaal wetenschap. En U ziet maar waar U blijft, met uw treurige sjaaltjes. Goedendag.

Regisseur.

Tuig.

Versukkelde idioten.

Tuig.

8.

Songs The Lord Told Us

PASSERENDE MONDIGE BURGER

Neem me niet kwalijk dat ik U stoort. Vergeef me. Ik heb gehoord, U bent een neger, vertel me eens, is dat wel waar

AANGESPROKEN MONDIGE BURGER

Wat

Hoezo

PASSERENDE MONDIGE BURGER

Och. Zo maar. Zomaar een vraag

AANGESPROKEN MONDIGE BURGER

Weet U, ik ben namelijk een Jood, daarom vraag ik

PASSERENDE MONDIGE BURGER

Auuu.
Een Jood.
Maar dan ken ik een goeie mop.

9.

hoe de tijd verstreek

JONGE ONBEKENDE SOLDAAT

Executie
Executie
Executies, de ene executie na de andere executie
ononderbroken executies
Het is
Ik

OP WACHT STAANDE ONBEKENDE SOLDAAT

Wel
Wat is er
Kom kleintje, tevoorschijn ermee. Waar wringt de schoen.

JONGE ONBEKENDE SOLDAAT

Ik kan niet meer ik wil niet meer ik kan het niet meer zien ik kan het niet meer doen
omdat

OP WACHT STAANDE ONBEKENDE SOLDAAT

Omdat wat omdat wat

JONGE ONBEKENDE SOLDAAT

Omdat ik die nekken niet meer kan zien. Die vette mannenhalsen. Die
burgerhaarlijnen.
Die weerzinwekkende angstzweetnatte nekken, waarin ik schiet.
Het is zo walgelijk het is zo afschuwelijk het is niet de revolutie dat kan de revolutie
niet zijn de revolutie die die

OP WACHT STAANDE ONBEKENDE SOLDAAT

Wat die
Niks die
Nachtelijke twijfel kleintje kletspraat
Niet huilen kleintje dat hebben we allemaal af en toe heeft dat iedereen 's nachts in
deze nachten de lucht deze hitte dat is niet goed voor het hoofd kleintje niet piekeren
ga slapen en morgen

JONGE ONBEKENDE SOLDAAT

Wat morgen terwijl ik niet meer kan omdat ik niet meer kan omdat ik het niet langer
verdraag deze leugen.

OP WACHT STAANDE ONBEKENDE SOLDAAT

Niets leugen onzin

JONGE ONBEKENDE SOLDAAT

Die ogen doen me niets, hoe ze je aankijken, de zwijnen. hoe ze janken, hoe de
doodsangst hun ogen allemaal hetzelfde maakt, of ze nu huilen, of dat er één de held
uithangt, ze kijken je allemaal hetzelfde aan, allemaal met dezelfde hoop, omdat ze
niet kunnen geloven, dat het afgelopen is, omdat niemand dat kan geloven, daar kun je
aan wennen, omdat je steeds weer begint te haten, als je die zwijnen in het gezicht
kijkt.

OP WACHT STAANDE ONBEKENDE SOLDAAT

Zie je wel kleintje
Je houdt je kop er toch nog bij kop op.

JONGE ONBEKENDE SOLDAAT

Maar wat je niet vergeet zijn die nekken hoe die nekken je aankijken dat vergeet je niet
geen enkele van die nekken kan ik ooit vergeten waarin ik schiet daarom schiet ik er
nooit meer in, nekken, afgrijselijk hulpeloos, dierlijk smeken om leven.

OP WACHT STAANDE ONBEKENDE SOLDAAT

Rustig maar kleintje niet huilen
Laat nou maar laat nou maar
Laat maar zitten
En morgen

JONGE ONBEKENDE SOLDAAT

Morgen morgen. Niks morgen geen morgen. Niks.

10.

Verre Spoken

STEM VAN EEN MONDIGE BURGER

Een schot
Wie heeft daar geschoten
Er is een schot gevallen

STEM VAN EEN SOLDAAT

Hersenverweking

STEM VAN EEN ANDERE MONDIGE BURGER

Wat is het donker het is volkomen donker hier waarom doet toch niemand het licht aan

STEM VAN EEN SOLDAAT

Hersenverweking hersenverweking

STEM VAN EEN MONDIGE BURGER

Er is een schot gevallen. Waarvandaan
Waar

STEM VAN NOG EEN ANDERE MONDIGE BURGER

De lucht is zo verstikkend hier afschuwelijk verstikkende lucht afschuwelijk
Afschuwelijk

STEM VAN EEN SOLDAAT

Hersenverweking hersenverweking hersenverweking

STEM VAN EEN ANDERE MONDIGE BURGER

Wie heeft het raam opengezet, het tocht
Een vreemde lucht, heet, koel, een onweer, een storm

STEM VAN EEN SOLDAAT

Hersenverweking endemisch endemische hersenverweking